

nederlands
kamerkoor

Ester

een muzikale
ode aan
moedige vrouwen

Nederlands Kamerkoor

Martina Batic *dirigent*

Lisette Ma Neza *dichter*

Shiva Feshareki *dj, electronics*

Miriam Kruishoop *video*

Concertdata

wo. 13 oktober 2021 20:15

Muziekgebouw aan 't IJ – Amsterdam
onderdeel van Amsterdam Dance Event

do. 14 oktober 2021 20:15

Concertgebouw de Vereeniging – Nijmegen

vr. 15 oktober 2021 20:00

TivoliVredenburg – Utrecht
afterconcert met Lisette Ma Neza and the Poetry Band

wo. 20 oktober 2021 20:00

Muziekcentrum – Enschede

vr. 22 oktober 2021 20:15

De Doelen – Rotterdam
afterconcert met Lisette Ma Neza and the Poetry Band

zo. 24 oktober 2021 16:00

Amare – Den Haag

Credits

Martina Batic *dirigent*
Shiva Feshareki *DJ, electronics*
Lisette Ma Neza *dichter*
Miriam Kruishoop *video*
BOSSLADY (Niaya Jones) *dans in video*
Tim van 't Hof *lichtontwerp*
Tido Visser *concept*

met dank aan TOTheater

Nederlands Kamerkoor

sopranen

Mónica Monteiro
Bobbie Blommesteijn
Bethany Shepherd
Varvara Tishina

tenoren

Stefan Berghammer
William Knight
João Moreira
Albert van Ommen

alten

Elsbeth Gerritsen
Dorien Lievers
Åsa Olsson
Franske van der Wiel

bassen

Gilad Nezer
Jasper Schweppe
Matthew Baker
Florian Just

Programma

Lisette Ma Neza

spoken word

David Lang (*1957)

the writings

.. *again (after ecclesiastes)*
.. *if I am silent*
.. *where you go*
.. *solitary*
.. *for love is strong*

Shiva Feshareki (*1987)

Nieuw werk

Miriam Kruishoop (*1971)

Living in America (video-installatie)

**Bekijk de liedteksten online
op www.nkk.nl/teksten**

Ester – een ode aan moedige vrouwen

Laten we er maar geen doekjes om winden: vrouwen spelen in de geschiedschrijving (lees geschiedschrijving, wat iets is anders is dan geschiedenis) een ondergeschikte rol. Maar dat de geschiedenis net zozeer door vrouwen als door mannen is vormgegeven, leidt natuurlijk geen twijfel. Wanneer het erop aankomt, zijn vrouwen onwaarschijnlijk moedig. Dan denken we aan de Franse held Jeanne d'Arc, verzetsstrijder Hannie Schaft, Moeder Teresa, of – meer recent – de Pakistaanse Malala. Maar moed wordt juist door vrouwen vaak duur betaald. Ook vandaag de dag. Zie de talloze Afghaanse vrouwen die op dit moment opnieuw aan een extreem mensonvriendelijk leven moeten leren wennen. Of de schier eindeloze verkrachtingen in India. Maar ook: de nog altijd aanwezige inkomensongelijkheid tussen vrouwen en mannen, of de anti-abortus retoriek van alt-right groeperingen in de Verenigde Staten. Telkens moeten juist vrouwen het onderspit delven. En worden juist zij zélf aangesproken op hun moed en hun kracht om dit onrecht, deze ongelijkheid, recht te zetten. Soms met succes, helaas vaak ook niet.

De bijbelse Ester, die tot Perzische koningin wordt, was zo'n moedige vrouw. Zij slaagde erin om haar volk, het Joodse volk, van de ondergang te redden. Een hooggeplaatste krijgsheer van het Perzische leger had het plan opgevat de Joden uit te roeien. Ester wist dat op behendige wijze te voorkomen. Maar wat een ongelooflijke moed ze daarvoor in zichzelf verzameld moet hebben, grenst aan het ongelooflijke. Niet voor niets dat zij door velen als de eerste feminist in de menselijke geschiedschrijving wordt gezien. Dit programma is een ode aan de kracht van vrouwen. Vrouwen die – in weerwil van ongeremde tegenkrachten – de moed en de kracht hebben op te staan tegen onrecht.

Uit die moed spreekt een ongeloofelijke verbondenheid tussen vrouwen. Het is die verbondenheid die we in Ester willen laten zien, laten voelen. En dat doen we in een programma waarin de kracht van vrouwen centraal staat. De Brits-Iraanse Shiva Feshareki, turntablist en componist, in furieus gesprek met haar electronica, haar draaitafels. Of Miriam Kruishoop en Niaya Jones (bekend onder de naam BOSSLADY; what's in a name), beiden woonachtig in Los Angeles, die filmend en gefilmd elke beweging van het lichaam van kracht voorzien. Martina Batic die tot de top van koordirigenten wereldwijd behoort. En dichter en *slam* poet Lisette Ma Neza, geboren uit Rwandese ouders, heeft het tot haar roeping gemaakt de kracht van taal en muziek tot uiting laten komen in schitterende poëzie, soms a capella, soms met haar band. En niet te vergeten de zangeressen van het Nederlands Kamerkoor. Ieder met een eigen verhaal, ieder kwetsbaar en krachtig tegelijk in hun zangkunsten. Omdat moedige vrouwen voor iedereen een inspiratiebron kunnen zijn, is de transparante muziek van de eveneens uit Los Angeles afkomstige componist David Lang een andere rode draad in dit programma. Zijn lied *if I am silent*, dat met deze tour in Europese première gaat en onderdeel is van de grotere cyclus *the writings*, is een vrije vertaling van een bijbelse tekst over de vrouw die vandaag centraal staat: Ester.

“Ik sta in mijn kracht als ik aan het hardlopen ben en het gevoel heb dat ik voor eeuwig door kan rennen zonder uitgeput te raken. Maar ook als ik deel uitmaak van een groep waar iedereen het beste voor heeft met elkaar.”
– Åsa Olsson, alt

Maak kennis met de vrouwen van Ester

Lisette Ma Neza – dichter

Lisette Ma Neza is dichter en staat bekend om haar scherpe pen, zachte stem en slam poetry performances. In haar poëzie en muziek zoekt ze naar haar eigen identiteit, haar gender, haar geschiedenis en plaats in de wereld. Zo vertelt ze de verhalen van nu en altijd – die gaan over het intieme proces waarin je van meisje ineens vrouw wordt, over klein geweld in de slaapkamer en over groot geweld zoals genocides. In 2017 werd ze als eerste vrouw, als eerste persoon van kleur én als eerste Nederlandstalige Belgisch Kampioen Poetry Slam. In 2018 en 2019 vloog ze met haar performance naar het buitenland en werd ze vice-Europees Kampioen Poetry Slam in Parijs en vicewereldkampioen in Rio de Janeiro. Nu reist ze als een troubadour de wereld over met haar muziek en poëzie, om vervolgens weer thuis te komen, terug in Nederland. Haar performances balanceren tussen pijnlijk direct en verliefde naïviteit en ze grijpen het publiek dikwijls bij de keel.

Miriam Kruishoop – filmmaker en visual artist & BOSSLADY

a.k.a. Niaya Jones – danser

Miriam Kruishoop is een bekoonde Nederlandse filmmaker en beeldend kunstenaar met een passie voor verhalen die culturen en perspectieven met elkaar verbinden. In haar werk richt ze zich op de 'onzichtbare' en gemarginaliseerde mensen in onze samenleving, de *underdogs*. Ze woont al meer dan 10 jaar in de Verenigde Staten, wat haar werk sterk heeft beïnvloed. Ongelijkheid, onderdrukking, racisme en politiegeweld zijn belangrijke thema's in haar werk – zo ook in de videoinstallatie *Living in America*, waar tijdens de voorstelling *Ester* delen van vertoond worden.

Miriam was voor *Living in America* op zoek naar een antwoord op de vraag hoe het is om als zwarte tiener op te groeien in de Verenigde Staten. Via-via maakte ze kennis met BOSSLADY (artiestennaam van de 18-jarige Niaya Jones), die opgroeide in een van de armste en meest gevaarlijke buurten van South Central Los Angeles. Deze jonge vrouw maakte samen met Miriam een choreografie die haar jeugd weerspiegelde. Haar dansstijl, *krumping*, is een extreem energieke en vrije dansstijl die ontstond als een manier om te ontsnappen aan de harde realiteit van bendes en geweld op straat – een zeer expressieve, maar geweldloze vorm van het uiten van emoties. In *Living in America* wordt deze dans extreem vertraagd afgespeeld – elke beweging van BOSSLADY krijgt zo een nieuwe lading, en vertelt het verhaal van hoe BOSSLADY zag dat haar beste vriend werd doodgeschoten door de politie, en hoe ze moest opgroeien zonder vader omdat hij haar hele leven in de gevangenis zat opgesloten.

“Ik sta ik mijn kracht als ik in
een omgeving ben waar de
patriarchale waarden zijn
weggefallen. Als er geen verschil
meer is tussen mannelijke en
vrouwelijke waarden”
– Dorien Lievers, alt

“Ik voel me het meest in mijn kracht als ik in de sportschool ben. Dat is ironisch, want ik ben objectief gezien helemaal niet sterk, maar ik ben opgegroeid in de jaren '90, omgeven door graatmagere en *heroin* chic modellen. Sporten was toen iets wat je deed uit schuldgevoel, omdat je dacht dat je te veel gegeten had of omdat je je moest schamen voor je eigen lichaam. Nu is dat anders – als ik aan het sporten ben, dan doe ik dat omdat ik me gezond en sterker voel, uit respect voor mijn eigen lichaam. Sporten voelt nu zo erg als terugnemen van de controle op iets wat vroeger zoveel negativiteit veroorzaakte – het is bijna een *act of rebellion* in zichzelf geworden.”

– Bethany Shepherd, sopraan

Shiva Feshareki – dj, electronics

Shiva Feshareki is dj, turntable artist en componist. Al van jongs af aan was de Brits-Iraanse Shiva geïnteresseerd in de wereld van mogelijkheden op het snijvlak van analoge en digitale muziek. Ze ontwikkelde al snel een compleet eigen visie op de muziek die ze maakt en geldt als pionier op het gebied van de combinatie tussen klassieke en elektronische muziek. Ze maakt gebruik van een scala aan apparatuur, van analoge draaitafels tot hightech 360°-omvattende technologie. Voor haar muziek put Shiva uit inspiratiebronnen als Iannis Xenakis, barokmuziek en minimal music, maar ook Jungle, drum and bass, IDM, natuurkunde, architectuur en hermeneutiek. Shiva werkte al eerder samen met toonaangevende ensembles en orkesten uit het klassieke veld en werd voor haar zeer innovatieve bijdragen aan het veld beloond met verschillende prijzen, waaronder de *British Composer Award for Innovation*.

“Ik voel me krachtig en empowered als ik samen met mijn collega’s op het podium sta, in een zaal waar we de tijd hebben gehad om de ruimte te leren kennen, en een lang repetitieproces. Dan voel ik me enorm sterk.” – Elsbeth Gerritsen, alt

Martina Batic – dirigent

Martina is een toonaangevende koordirigent uit Slovenië. Haar specialiteit is haar diversiteit – haar repertoire bestrijkt kamermuziek tot grote symfonische werken. Ze is momenteel dirigent van het Chœur de Radio France in Parijs en dirigeerde hiervoor koren als het Slovenian National Opera House Chorus, de Slovenian Philharmonics en het Slovenian Philharmonic Choir. Ze won in 2006 de Eric Ericson Award, een gerenommeerde internationale prijs voor jonge koordirigenten. Naast optredens met het Nederlands Kamerkoor werkt ze regelmatig met andere Europese ensembles, zoals het Zweeds Radiokoor, het Vlaams Radiokoor en het RIAS Kammerchor.

“Mijn kracht komt naar boven als ik mezelf kan zijn, inclusief al mijn eigenaardigheden en karaktertrekken. Mijn vrouwelijkheid en mijn kunstenaarschap gedijen het best bij mijn kwetsbaarheid, mijn emotie en mijn gepassioneerde aard.” – Mónica Monteiro, sopraan

Nederlands Kamerkoor

Het Nederlands Kamerkoor behoort al meer dan 80 jaar tot de wereldtop van de koormuziek. Het staat bekend om zijn nieuwe vergezichten als het gaat om de ontwikkeling en uitvoeringspraktijk van koormuziek op topniveau. Met koormuziek als medium verkent en verklankt het ensemble maatschappelijke thema’s en werkt het samen met andere kunstenaars als acteurs, dansers, dj’s, vj’s en dichters, maar ook met partners uit de zorg, het onderwijs en het bedrijfsleven. Op die manier vertelt het koor met zijn muziek elke keer een weer een actueel verhaal. Sinds 2015 is Peter Dijkstra chef-dirigent van het Nederlands Kamerkoor.

Win kaarten voor het Nederlands Kamerkoor!

We horen graag wat u van het concert vond, ook in deze vreemde tijden. U kunt eenvoudig een boodschap achterlaten via onze website.

Ga naar www.nkk.nl/mening en deel uw concertervaring met ons: invullen kost maar een paar minuten. Onder de inzenders verloten we een aantal concertkaarten voor een van onze komende concerten!

Peter
I Dijkstra

nederlands kamerkoor

Seizoen 21/22

I

Lied der Liederen muziek van Di Lasso en Daniel-Lesur
Weihnachts-Oratorium met Freiburger Barockorchester
DoReMiFaSol met Paul Van Nevel
Di Lasso's Tranen van Petrus met Marijn Rademaker
Matthäus-Passion met het Residentie Orkest
#uncut de stem van een trans vrouw

Bestel nu uw kaarten voor het nieuwe concertseizoen!
www.nederlandskamerkoor.nl

A full-page photograph of two women posing against a bright yellow background. The woman on the left is wearing a black sports bra and high-waisted leggings, with her arms raised and hands clasped. The woman on the right is wearing a black sports bra and high-waisted leggings, with her arms raised and hands behind her head. Both women are smiling and looking towards the camera. The text 'nederlands kamerkoor' is overlaid in the center of the image.

nederlands
kamerkoor